

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 8

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
на тему «Реалізація алгоритмів сортування та робота з файлами на мові C ++»

XAI.301.174.312.8

Виконав студент гр. 312

_____ Діхтяренко М.Г.
(підпис, дата) (П.І.Б.)

Перевірив

_____ к.т.н., доц. Олена ГАВРИЛЕНКО
(підпис, дата) (П.І.Б.)

2024

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретичний матеріал по алгоритмам обробки масивів на мові C++, а також бібліотеки для роботи з файлами і реалізувати оголошення, введення з файлу, обробку і виведення в файл одновимірних і двовимірних масивів на мові C++ в середовищі Visual Studio.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. За допомогою текстового редактору створити текстовий файл «array_in_n.txt» з елементами вихідного масиву (n - 91). У програмі на C++ перетворити масив відповідно до свого варіанту завдання, ім'я файлу і необхідні змінні ввести з консолі. Вивести результати у файл «array_out_n.txt».

Завдання 2. За допомогою текстового редактору створити текстовий файл «matr_in_n.txt» з елементами вихідного двовимірного масиву (n - номер варіанта). У програмі обробити матрицю відповідно до свого варіанту завдання (Matrix40), ім'я файлу і необхідні змінні ввести з консолі. Дописати результати в той же файл.

Завдання 3. Вивчити метод сортування відповідно до свого варіанту (21), проаналізувати його складність і продемонструвати на прикладі з 7-ми елементів. Реалізувати у вигляді окремої функції алгоритм сортування елементів масиву. Також окремими функціями реалізувати зчитування масиву з текстового файлу і виведення відсортованого масиву в консоль.

Завдання 4. Для багаторазового виконання будь-якого з трьох зазначених вище завдань на вибір розробити алгоритм організації меню в командному вікні. Введення, виведення, обробку масивів реалізувати окремими функціями з параметрами.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1.

Вирішення задачі Array#91.

Типи даних:

1. int:

- Використовується для зберігання цілих чисел, таких як розмір масиву та елементи масиву.

2. string:

- Використовується для зберігання імен файлів ("array_in_91.txt", "array_out_91.txt").

3. ifstream:

- Використовується для зчитування даних з файлу "array_in_91.txt".

4. ofstream:

- Використовується для запису даних у файл "array_out_91.txt".

5. bool:

- Використовується для перевірки наявності файлів та успішного відкриття потоків для роботи з файлами.

6. void:

- Використовується для визначення функцій, які не повертають значень.

7. const int:

- Використовується для оголошення константи "N".

Алгоритм вирішення:

1. Введення вхідних даних:

- Зчитати змінні вхідного масиву та параметри K та L з файлу "array_in_91.txt".

2. Перевірка вхідних даних:

- Перевірити, чи існують файли "array_in_91.txt" та "array_out_91.txt".
- Перевірити правильність значень K та L: K має бути меншим за L.

3. Створення масиву:

- Створити масив та заповнити його елементами, зчитаними з файлу "array_in_91.txt".

4. Обробка масиву відповідно до варіанту завдання:

- Створити новий масив, в який потраплять елементи вихідного масиву, крім тих, що знаходяться між позиціями K і L.
- Записати цей новий масив у файл "array_out_91.txt".

5. Виведення результатів:

- Вивести вміст масиву до та після обробки для перевірки правильності результатів.

Лістинг коду вирішення задачі 1, наведено в дод. А (стор. 9).

Екран роботи програми наведено в дод. Б (стор. 17).

Завдання 2.

Вирішення задачі Matrix40.

Типи даних:

1. int:

- Використовується для зберігання цілих чисел, таких як розміри матриці та елементи матриці.

2. string:

- Використовується для зберігання імен файлів ("matr_in_40.txt").

3. ifstream:

- Використовується для зчитування даних з файлу "matr_in_40.txt".

4. ofstream:

- Використовується для запису даних у файл "matr_in_40.txt".

5. bool:

- Використовується для перевірки наявності файлу та успішного відкриття потоків для роботи з файлами.

6. float:

- Використовується для зберігання дробових чисел у форматі з плаваючою комою, якщо це потрібно для обробки даних.

7. int*:

- Використовується для створення двовимірного масиву.

Алгоритм вирішення:

1. Введення вхідних даних:

- Зчитати змінні рядків та стовпців матриці з файлу "matr_in_40.txt".

2. Перевірка вхідних даних:

- Перевірити, чи існує файл "matr_in_40.txt".
- Перевірити правильність значень рядків та стовпців: їхні значення мають бути меншими за обмеження (наприклад, 20).

3. Створення та заповнення матриці:

- Створити двовимірний масив за допомогою динамічного виділення пам'яті з використанням зчитаних розмірів.
- Заповнити матрицю елементами, зчитаними з файлу "matr_in_40.txt".

4. Обробка матриці відповідно до варіанту завдання:

- Для кожного рядка матриці:
 - Знайти найбільший та найменший елементи.
 - Обміняти їх місцями.
- 5. Запис результатів у файл:
 - Записати змінений масив у файл "matr_in_40.txt".
- 6. Виведення результатів:
 - Вивести вміст матриці до та після обробки для перевірки правильності результатів.
- 7. Очистка пам'яті:
 - Звільнити пам'ять, виділену для двовимірного масиву.

Лістинг коду вирішення задачі 1, Matrix40 наведено в дод. А (стор. 9).
Екран роботи програми наведено в дод. Б (стор. 17).

Завдання 3.

Вирішення задачі Sort21.

Типи даних:

1. **float:**
 - Використовується для зберігання чисел з плаваючою комою, які будуть сортовані.
2. **string:**
 - Використовується для зберігання імен файлів, таких як "sort_in_21.txt".
3. **ifstream:**
 - Потік для читання даних з файлу "sort_in_21.txt".
4. **ofstream:**
 - Потік для запису даних у файл "sort_in_21.txt".
5. **int:**
 - Використовується для зберігання цілих чисел, таких як розмір масиву та індекси.
6. **const int:**
 - Використовується для оголошення констант, таких як розмір масиву або кількість елементів.
7. **void:**

- Використовується для визначення функцій, які не повертають значень.

8. **bool:**

- Використовується для виконання умовних перевірок, наприклад, перевірки наявності файлу.

Алгоритм вирішення:

Введення вхідних даних:

- Зчитати змінні з файлу "sort_in_21.txt", такі як розмір масиву та числа для сортування.

Перевірка вхідних даних:

- Перевірити, чи існує файл "sort_in_21.txt".

Створення та заповнення масиву:

- Створити масив за допомогою динамічного виділення пам'яті з використанням розміру, зчитаного з файлу.
- Заповнити масив елементами, зчитаними з файлу.

Сортування масиву:

- Використати алгоритм сортування, який вибраний для реалізації (наприклад, сортування вставками).
- Викликати функцію сортування, яка приймає масив, його розмір та ім'я файлу з вхідними даними.

Запис результатів у файл:

- Записати відсортований масив у файл "sort_in_21.txt".

Виведення результатів:

- Вивести вміст масиву після сортування для перевірки правильності результатів.

Очистка пам'яті:

- Звільнити пам'ять, виділену для масиву.

Лістинг коду вирішення задачі 3, наведено в дод. А (стор. 9).

Екран роботи програми наведено в дод. Б (стор. 17).

Завдання 4.

Вирішення задачі

Типи даних:

int:

- Використовується для зберігання цілих чисел, таких як вибір користувача для вибору завдання.

string:

- Використовується для зберігання текстових рядків, наприклад, для збереження імені файлу.

void:

- Використовується для визначення функцій, які не повертають значень.

bool:

- Використовується для виконання умовних перевірок, наприклад, для перевірки правильності введеного вибору користувача.

Алгоритм вирішення:

1. Введення вхідних даних:

- Запитати користувача про вибір завдання для виконання.
- Користувач вводить номер завдання, яке потрібно виконати.

2. Перевірка введених даних:

- Перевірити правильність введеного користувачем номера завдання.
- Якщо номер не відповідає жодному із завдань, повідомити користувача про помилку та повторити запит на ввід.

3. Виклик функцій для вибраного завдання:

- В залежності від введеного користувачем номера, викликати відповідну функцію для обробки вибраного завдання.
- Кожна функція повинна виконувати відповідну дію для обраного завдання: обробка масиву, обробка матриці або сортування.

4. Повторне виконання або вихід:

- Після виконання обраного завдання попросити користувача, чи він бажає повторити вибір завдання або вийти з програми.
- Якщо користувач вибирає повторний запуск, алгоритм повторюється з кроку 1.
- Якщо користувач вибирає вихід, програма завершує свою роботу.

Лістинг коду вирішення задачі 3, наведено в дод. А (стор. 9).

Екран роботи програми наведено в дод. Б (стор. 17).

ВИСНОВКИ

В ході виконання лабораторної роботи 8 було вивчено теоретичний матеріал по алгоритмам обробки масивів на мові C++, а також бібліотеки для роботи з файлами і реалізувати оголошення, введення з файлу, обробку і виведення в файл одновимірних і двовимірних масивів на мові C ++ в середовищі Visual Studio, а також відпрацьовані навички написання коду.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми

```

#include <iostream>
#include <string>
#include <fstream>
#include <sstream>

#define N 20

using namespace std;

void array91();
void get_nums(int size, int array[N]);
bool checkfiles(string in, string out);
void editNewSize(int*& arr, int n, string output, int K, int M);

void matrix40();
bool checkfile(string in);
void fillArray(string f_in, int**& arr, const int rows, const int cols);
void searchNumbers(int** arr, const int rows, const int columns, string f_out);

void sort21();
void insertionSort(float arr[N], int n, string in);

int main() {

    int choice = 0;

    while (choice != 4) {

        cout << "Choose the task! : "
              << "\n1.Array#91"
              << "\n2.Matrix#40"
              << "\n3.Sort#21"
              << "\n4.Exit" << endl;

        cin >> choice;

        switch (choice) {
        case 1: {
            array91();          //Task array91
            break;
        }
        case 2: {
            matrix40();         //Task matrix40
            break;
        }
        case 3: {

```

```

        sort21();          //Task sort21
        break;
    }
    case 4: {
        cout << "Program is end!";
        break;
    }
    default: {
        cout << "Wrong one, try again";
    }
}

}

//Task Array91

void array91() {

    int n = 0, startPos = 0, size = 0;
    int mas[N];

    get_nums(size, mas);
}

void get_nums(int size, int array[N]) {

    string filename_in = "array_in_91.txt";
    string filename_out = "array_out_91.txt";

    int startPos = 0;

    ifstream f;

    if (checkfiles(filename_in, filename_out)) {

        f.open(filename_in);

        string lenght;

        getline(f, lenght);
        int size = stoi(lenght);

        int* arr = new int(size);

        getline(f, lenght);

        int K = stoi(lenght);

        getline(f, lenght);

```

```

    int L = stoi(lenght);

    cout << "K = " << K << "\n L = " << L;

    if (K > L) {
        cout << "K cannot be > than L";
        exit(0);
    }

    string tempor[N];
    getline(f, tempor[0]);

    for (int i = 0; i < size; i++) {
        int spacePos = tempor[0].find(' ', startPos);
        std::string numStr = tempor[0].substr(startPos, spacePos -
startPos);

        arr[i] = stoi(numStr);
        startPos = spacePos + 1;
    }

    for (int i = 0; i < size; i++) {
        cout << "arr[" << i << "] = " << arr[i] << endl;
    }

    f.close();

    editNewSize(arr, size, filename_out, K, L);

}
else {
    cout << "File not found";
}
}

bool checkfiles(string in, string out) {

    ifstream f_in;
    ifstream f_out;

    f_in.open(in);
    f_out.open(out);

    if (!f_in.is_open() || !f_out.is_open()) {
        f_in.close();
        f_out.close();
        return 0;
    }
    else if (f_in.is_open() && f_out.is_open()) {
        return 1;
    }
    else {

```

```

        return 0;
    }
}

void editNewSize(int*& arr, int n, string filename_out, int K, int L) {

    int save = n-(L-K);

    int* temp = new int(save);

    for (int i = 0; i < K; i++) {
        temp[i] = arr[i];
    }
    for (int i = L; i < n; i++,K++) {
        temp[K] = arr[i];
    }

    cout << "New Array\n";

    for (int i = 0; i < save; i++) {
        cout << "Arr[" << i << "] = " << temp[i] << endl;
    }

    ofstream outp(filename_out);
    if (!outp)
    {
        cerr << "Cannot open a file!" << endl;
        exit(1);
    }
    else {
        outp << "New Array: " << endl;
        for (int i = 0; i < save; i++) {
            outp << temp[i] << " ";
        }
    }
}

//Task Matrix40

void matrix40() {
    int n = 0, startPos = 0, rows = 0, cols = 0, skip = 0;
    string filename;

    string filename_in = "matr_in_40.txt";

    ifstream f;

    if (checkfile(filename_in)) {
        f.open(filename_in);
    }
}

```

```

    string size;

    getline(f, size);

    for (int i = 0; i < size.size(); i++) {
        if (size[i] == ' ') {
            skip = i;
        }
    }
    rows = stoi(size);
    if (rows > 20) {
        cout << "Rows < 20!" << endl;
        exit(0);
    }
    else {
        for (int i = 0; i < size.size() - skip; i++) {
            size[i] = size[skip + i];
            size[skip + i] = 0;
        }

        cols = stoi(size);
        if (cols > 20) {
            cout << "Columns < 20!" << endl;
            exit(0);
        }
        else {
            cout << "ROWS = " << rows << endl << "COLS = " << cols
<< endl;

            int** arr = new int* [rows];
            for (int i = 0; i < rows; i++) {
                arr[i] = new int[cols];
            }
            fillArray(filename_in, arr, rows, cols);
            searchNumbers(arr, rows, cols, filename_in);
        }
    }
    else {
        cout << "File do not found";
    }
}

void fillArray(string f_in, int**& arr, const int rows, const int cols) {
    string out;
    float num = 0;
    int numRows = 0, numCols = 0;

    ifstream f;

    istreamstringstream iss(out);

```

```

f.open(f_in);

std::getline(f, out);

while (getline(f, out) && numRows < rows) {
    istream iss(out);
    numCols = 0;

    while (iss >> num && numCols < cols) {
        arr[numRows][numCols] = num;
        numCols++;
    }
    numRows++;
}

for (int i = 0; i < rows; i++) {
    for (int j = 0; j < cols; j++) {
        cout << arr[i][j] << " ";
    }
    cout << "\n";
}

}

bool checkfile(string in) {

    ifstream f_in;
    f_in.open(in);

    if (f_in.is_open()) {
        return 1;
    }
    else {
        return 0;
    }
}

void searchNumbers(int** arr, const int rows, const int columns, string f_out) {

    for (int i = 0; i < rows; i++) {
        int MAX = 3E+5;
        int MIN = 0;
        int MAXtemp = 0;
        int MINtemp = 0;
        for (int j = 0; j < columns; j++) {
            if (arr[i][j] < MAX) {
                MAX = arr[i][j];
                MAXtemp = j;
            }
            if (arr[i][j] > MIN) {
                MIN = arr[i][j];
                MINtemp = j;
            }
        }
    }
}

```

```

        }
    }
    swap(arr[i][MAXtemp], arr[i][MINtemp]);
}

ofstream outp;
outp.open(f_out, ios::app);

if (!outp)
{
    cerr << "Can't open a file" << std::endl;
    exit(1);
}
else {
    outp << "\nEdited array:";
    for (int i = 0; i < rows; i++) {
        for (int j = 0; j < columns; j++) {
            outp << arr[i][j] << " ";
        }
        outp << "\n";
    }
}
}

//Task Sort21

void sort21() {
    const int M = 20;

    float arr[M];
    string filename;

    string filename_in = "sort_in_21.txt";

    ifstream f;
    istream iss(filename_in);

    int count = 0;

    if (checkfile(filename_in)) {
        f.open(filename_in);

        while (count < M && f >> arr[count]) {
            count++;
        }

        for (int i = 0; i < count; i++) {
            cout << arr[i] << " ";
        }

        insertionSort(arr, count, filename_in);
    }
}

```

```

    }
    else {
        cout << "File does not found";
    }
}

void insertionSort(float arr[N], int n, string f_in)
{
    for (int i = 1; i < n; ++i) {
        int key = arr[i];
        int j = i - 1;

        while (j >= 0 && arr[j] > key) {
            arr[j + 1] = arr[j];
            j = j - 1;
        }
        arr[j + 1] = key;
    }

    ofstream outp;
    outp.open(f_in, ios::app);

    if (!outp)
    {
        cerr << "Cannot open a file!" << std::endl;
        exit(1);
    }
    else {
        outp << "\n";
        for (int i = 0; i < n; i++) {
            outp << arr[i] << " ";
        }
    }
}

//End

```


ДОДАТОК Б

Скрін-шот вікна виконання програми

```
C:\ D:\VisualCC\repos\Vitalya\x64\Debug\Лабы МОИ.exe
Choose the task! :
1.Array#91
2.Matrix#40
3.Sort#21
4.Exit
1
K = 3
L = 5arr[0] = 1
arr[1] = 4
arr[2] = 2
arr[3] = 1
arr[4] = 5
arr[5] = 12
arr[6] = 7
New Array
Arr[0] = 1
Arr[1] = 4
Arr[2] = 2
Arr[3] = 12
Arr[4] = 7
Choose the task! :
1.Array#91
2.Matrix#40
3.Sort#21
4.Exit
2
ROWS = 4
COLS = 4
4 6 1 2
1 2 15 6
7 8 11 13
14 1 13 21
Choose the task! :
1.Array#91
2.Matrix#40
3.Sort#21
4.Exit
3
4 1 2 3 1 6 7 9 11 Choose the task! :
1.Array#91
2.Matrix#40
3.Sort#21
4.Exit
```

Рисунок Б - Екран виконання програми для вирішення завдання 1,2